Downloaded via the EU tax law app / web

62013CJ0266
TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. kovo 19 d. (*1)

„Prašymas priimti prejudicin? sprendim? — Socialin? apsauga — Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 — Europos bendrijos bei jos valstybi? nari? ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas d?l laisvo asmen? jud?jimo — Asmuo, turintis gyvenamosios vietos valstyb?s nar?s pilietyb?, pagal darbo sutart? ?darbintas su kitos tre?iosios valstyb?s v?liava plaukiojan?iame vamzdži? klotuve — Darbuotojas iš pradži? ?darbintas Nyderlanduose ?sisteigusios ?mon?s, o v?liau — Šveicarijoje ?sisteigusios ?mon?s — Darbas, nepertraukiamai vykdytas tre?iosios valstyb?s kontinentiniame šelfe, tarptautiniuose vandenyse ir tam tikr? valstybi? nari? kontinentiniame šelfe — To reglamento ratione personae taikymo sritis — Taikytin? teis?s akt? nustatymas“

Byloje C?266/13

d?l Hoge Raad der Nederlanden (Nyderlandai) 2013 m. balandžio 12 d. sprendimu, kur? Teisingumo Teismas gavo 2013 m. geguž?s 15 d., pagal SESV 267 straipsn? pateikto prašymo priimti prejudicin? sprendim? byloje

L. Kik

prieš

Staatssecretaris van Finaciën

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kur? sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz, teis?jai C. Vajda, A. Rosas, E. Juhász ir D. Šváby (praneš?jas),

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

pos?džio sekretor? M. Ferreira, vyriausioji administrator?,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal? ir ?vykus 2014 m. liepos 3 d. pos?džiui,

išnagrin?j?s pastabas, pateiktas:

—

L. Kik, atstovaujamo H. Menger,

—

Nyderland? vyriausyb?s, atstovaujamos B. Koopman, K. Bulterman, C. Schillemans ir M. Gijzen,

—

Europos Komisijos, atstovaujamos M. van Beek ir J. Enegren,

susipažin?s su 2014 m. spalio 16 d. pos?dyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima š?

Sprendim?

1

Prašymas priimti prejudicin? sprendim? d?l 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 d?l socialin?s apsaugos sistem? taikymo pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir j? šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 5 t., 3 sk., p. 3), iš dalies pakeisto 1999 m. vasario 8 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 307/1999 (OL L 38, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 3 t., p. 335; toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), išaiškinimo.

2

Šis prašymas pateiktas nagrin?jant L. Kik gin?? su Staatssecretaris van Financiën (Finans? valstyb?s sekretorius) d?l L. Kik draudimo pagal Nyderland? bendr?j? socialinio draudimo sistem? laikotarpiu nuo 2004 m. birželio 1 d. iki 2004 m. rugpj??io 24 d.

Teisinis pagrindas

Tarptautin? teis?

3

1982 m. gruodžio 10 d. Montego B?juje (Jamaika) pasirašyt? Jungtini? Taut? j?r? teis?s konvencij?, ?sigaliojusi? 1994 m. lapkri?io 16 d., Nyderland? Karalyst? ratifikavo 1996 m. birželio 28 d., Jungtin? Didžiosios Britanijos ir Šiaur?s Airijos Karalyst? – 1997 m. liepos 25 d., o Europos bendrijos vardu ji patvirtinta 1998 m. kovo 23 d. Tarybos sprendimu 98/392/EB (OL L 179, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 4 sk., 3 t., p. 260, toliau – J?r? teis?s konvencija).

4

Šios konvencijos 60 straipsnyje „Dirbtin?s salos, ?renginiai ir statiniai išskirtin?je ekonomin?je zonoje“ nustatyta:

„1. Išskirtin?je ekonomin?je zonoje pakrant?s valstyb? turi išimtin? teis? statyti, leisti ir reglamentuoti statyb?, naudojim? ir eksploatavim?:

a)

dirbtini? sal?;

b)

?rengini? ir statini?, jei tuo siekiama 56 straipsnyje numatyt? bei kit? ekonomini? tiksl?;

c)

?rengini? ir statini?, kurie gali kliudyti išskirtin?je ekonomin?je zonoje naudotis pakrant?s valstyb?s teis?mis.

2. Pakrant?s valstyb? turi išskirtin? jurisdikcij? tokioms dirbtin?ms saloms, ?renginiams ir statiniams, ?skaitant teis? leisti ?statymus ir kitus teis?s aktus muitin?s, mokes?i?, sveikatos, saugumo ir imigracijos srityse.

<…>“

5

J?r? teis?s konvencijos 77 straipsnyje „Pakrant?s valstyb?s teis?s ? kontinentin? šelf?“ numatyta:

„1. Pakrant?s valstyb? naudojasi suvereniomis teis?mis ? kontinentin? šelf?, kiek tai susij? su jo tyrimu bei jo gamtos turt? eksploatavimu.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos teis?s yra išimtin?s: jei pakrant?s valstyb? nevykdo kontinentinio šelfo tyrim? ar neeksploatuoja jo gamtos turt?, niekas negali imtis tokios veiklos, netur?damas pakrant?s valstyb?s aiškaus sutikimo.

3. Pakrant?s valstyb?s teis?s ? kontinentin? šelf? nepriklauso nuo jo už?mimo, nesvarbu, ar jis b?t? faktinis, ar fiktyvus, taip pat nuo bet kokio pareiškimo tuo klausimu.

<…>“

6

Remiantis šios konvencijos 79 straipsniu „Povandeniniai kabeliai ir vamzdynai kontinentiniame šelfe“:

„1. Visos valstyb?s turi teis? kloti povandeninius kabelius ir vamzdynus kontinentiniame šelfe laikydamosi šio straipsnio nuostat?.

2. Jei tik yra atsižvelgiama ? pakrant?s valstyb?s teis? imtis reikiam? priemoni?, susijusi? su kontinentinio šelfo tyrin?jimu, jo gamtos turt? eksploatavimu ir teršimo iš vamzdyn? prevencija, sumažinimu ir kontrole, pakrant?s valstyb? negali trukdyti kloti ar aptarnauti tokius kabelius ir vamzdynus.

3. Toki? kontinentiniame šelfe klojam? vamzdyn? trasai nustatyti reikalingas pakrant?s valstyb?s sutikimas.

4. Jokia šios VI dalies nuostata neriboja pakrant?s valstyb?s teis?s nustatyti kabeli? ar vamzdyn? klojimo jos teritorijoje ar teritorin?je j?roje s?lygas, taip pat neriboja jos jurisdikcijos kabeliams ar vamzdynams, paklotiems arba naudojamiems tyrin?jant kontinentin? šelf? arba eksploatuojant jo gamtos turtus, taip pat eksploatuojant dirbtines salas, ?renginius ir statinius, priklausan?ius jos jurisdikcijai.

<…>“

7

J?r? teis?s konvencijos 80 straipsnyje „Dirbtin?s salos, ?renginiai ir statiniai kontinentiniame šelfe“ numatyta, kad šios konvencijos 60 straipsnis mutatis mutandis yra taikomas dirbtin?ms saloms, ?renginiams ir statiniams kontinentiniame šelfe.

S?jungos teis?

8

Reglamente Nr. 1408/71 pamin?ta, kad jo teisinis pagrindas EBB sutarties 51 straipsnis (v?liau tap?s – EB sutarties 51 straipsniu, paskui – EB 42 straipsniu), kur? dabar atitinka SESV 48 straipsnis. Šie straipsniai iš esm?s reglamentuoja valstybi? nari? socialin?s apsaugos sistem? koordinavim? ir išmok? mok?jim? pagal taip suderintas šias sistemas. Nurodžius š? teisin? pagrind?, šiame reglamente, be kit?, yra tokios konstatuojamosios dalys:

„kadangi nacionalini? socialin?s apsaugos teis?s akt? nuostat? koordinavimas priklauso darbuotoj?, kurie yra valstybi? nari? pilie?iai, persik?limo laisv?s pagrindiniams principams ir tur?t? pad?ti kelti j? gyvenimo lyg? bei užimtumo s?lygas;

<…>

kadangi d?l nacionalin?s teis?s akt?, taikom? asmenims, ženkli? skirtum? pageidautina nustatyti princip?, kad reglamentas galiot? visiems pagal socialin?s apsaugos sistemas apdraustiems asmenims, dirbantiems pagal darbo sutart? ir savarankiškai dirbantiems asmenims arba tiems, kurie ieško darbo pagal darbo sutart? arba savarankiško darbo;

kadangi b?tina atsižvelgti ? nacionalin?s socialin?s apsaugos teis?s akt? specifinius bruožus ir parengti tik derinimo sistem?;

<…>

kadangi pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims ir savarankiškai dirbantiems asmenims, judantiems Bendrijoje, tur?t? b?ti taikoma tik vienos valstyb?s nar?s socialin?s apsaugos sistema, kad taikant nacionalin?s teis?s aktus b?t? išvengta sutapim? ir d?l to susiklostan?i? sud?ting? situacij?;

<…>

kadangi, siekiant garantuoti vis? valstyb?s nar?s teritorijoje dirban?i? darbuotoj? vienod? vertinim?, reikia nustatyti, kad pagal bendr? taisykl? jiems taikomi teis?s aktai tos valstyb?s nar?s, kurios teritorijoje atitinkamas pagal darbo sutart? dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo dirba;

kadangi tam tikrose situacijose, pateisinan?iose kitoki? kriterij? taikym?, galima nesilaikyti šios bendros taisykl?s;

<…>“

9

Pagal Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsn?:

„Šiame reglamente:

a)

pagal darbo sutart? dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo atitinkamai reiškia:

i)

bet kur? asmen?, apdraust? privalomu arba neprivalomu nuolatiniu draudimu nuo vieno ar daugiau draudimini? ?vyki?, kuriuos apima pagal darbo sutart? dirban?i? asmen? arba savarankiškai dirban?i? asmen? socialin?s apsaugos sistemos arba valstyb?s tarnautoj? speciali sistema;

<…>“

10

Pagal šio reglamento 2 straipsnio „Asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas“ 1 dal?:

„Šis reglamentas taikomas pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims ar savarankiškai dirbantiems asmenims ar studentams, kuriems yra taikomi ar buvo taikomi vienos ar daugiau valstybi? nari? teis?s aktai ir kurie yra vienos iš valstybi? nari? pilie?iai arba asmenys be pilietyb?s ar pab?g?liai, gyvenantys kurios nors valstyb?s nar?s teritorijoje, bei j? šeimos nariams ir maitintojo netekusiems asmenims.“

11

Reglamento Nr. 1408/71 II antraštin? dalis apima 13–17a straipsnius, reglamentuojan?ius taikytin? teis?s akt? nustatym?. Min?to 13 straipsnio 1 dalyje numatyta taisykl?, pagal kuri? asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, iš principo taikomi tik vienos valstyb?s nar?s teis?s aktai, o toliau nurodyta:

„2. Laikantis 14–17 straipsni?:

a)

vienos valstyb?s nar?s teritorijoje pagal darbo sutart? dirban?iam asmeniui taikomi tos valstyb?s teis?s aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstyb?s nar?s teritorijoje arba ?mon?s, kurioje jis dirba, buvein? juridiškai ?registruota ar veiklos vieta arba j? nusamd?s asmuo yra kitos valstyb?s nar?s teritorijoje;

<…>

c)

laive, kuris plaukioja su valstyb?s nar?s v?liava, dirban?iam darbuotojui taikomi tos valstyb?s teis?s aktai;

<…>

f)

asmeniui, kuriam nustoja galioj? valstyb?s nar?s teis?s aktai, kol bus prad?ti taikyti kitos valstyb?s nar?s teis?s aktai, pagal vieno iš aukš?iau nurodyt? papunk?i? [punkt?] taisykles arba pagal vien? iš 14–17 straipsniuose nurodyt? išim?i? ar speciali? nuostat?, taikomos valstyb?s nar?s, kurios teritorijoje jis gyvena, teis?s akt? nuostatos [remiantis tik tais teis?s aktais].“

12

Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnyje „Specialios taisykl?s, taikomos pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims, išskyrus j?reivius“ nustatyta:

„13 straipsnio 2 dalies a punktas taikomas laikantis ši? išim?i? ir s?lyg?:

<…>

2)

[paprastai] [d]viej? ar daugiau valstybi? nari? teritorijoje pagal darbo sutart? dirban?iam asmeniui teis?s aktai taikomi taip:

a)

pagal darbo sutart? dirban?iam asmeniui, kuris yra darbuotojas sausumos, vandens ar oro transporto ?mon?s, kuri pagal nuomos sutart?, atlygintinai ar savo l?š? s?skaita teikia tarptautines transporto paslaugas veždama keleivius ar krovinius automobiliais [sausumos keliais], geležinkeliu, oro transportu ar vidaus vandens keliais ir kurios b?stin? [buvein?] juridiškai ?registruota ar veiklos vieta yra valstyb?s nar?s teritorijoje, galioja pastarosios valstyb?s teis?s aktai su šiais apribojimais. Ta?iau:

i)

jeigu min?toji ?mon? turi filial? arba nuolatin? atstovyb? valstyb?s nar?s teritorijoje, kitoje nei ta, kurios teritorijoje juridiškai ?registruota jos b?stin? [buvein?] ar yra veiklos vieta, tokiame filiale ar nuolatin?je atstovyb?je pagal darbo sutart? dirban?iam asmeniui galioja teis?s aktai tos valstyb?s nar?s, kurios teritorijoje yra tas filialas ar nuolatin? atstovyb?;

ii)

jeigu pagal darbo sutart? dirbantis asmuo pagrindinai [daugiausia] dirba valstyb?s nar?s teritorijoje, kurioje jis gyvena, jam galioja tos valstyb?s nar?s teis?s aktai net jeigu ?mon?s, kurioje jis dirba, b?stin? [buvein?] juridiškai ne?registruota ar n?ra veiklos vietos, filialo arba nuolatin?s atstovyb?s toje teritorijoje;

b)

asmeniui, kitam negu nurodytas punkte a [kitam nei a punkte nurodytam asmeniui], taikomi:

i)

valstyb?s nar?s, kurios teritorijoje jis gyvena, teis?s aktai, jeigu jis dirba iš dalies toje teritorijoje arba jeigu jis susij?s su keliomis ?mon?mis, kuri? b?stin?s yra juridiškai ?registruotos arba keliais darbdaviais, [jeigu j? yra pasamdžiusios kelios ?mon?s ar keli darbdaviai, kuri? registruotos buvein?s] ar kuri? veiklos vieta yra ?vairi? valstybi? nari? teritorijoje;

ii)

valstyb?s nar?s, kurios teritorijoje yra juridiškai ?registruota ?mon?s b?stin? ar asmenin? darbdavio veiklos vieta, teis?s aktai, jeigu jis negyvena n? vienos valstyb?s nar?s teritorijoje, kurioje užsiima savo veikla [valstyb?s nar?s, kurios teritorijoje yra ?registruota ?mon?s buvein? ar darbdavio gyvenamoji vieta, teis?s aktai, jeigu jis negyvena n? vienos iš valstybi? nari?, kuriose vykdo savo veikl?, teritorijoje];

<…>“

13

Pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 b straipsn?, nustatant? specialias taisykl?s j?reiviams:

„13 straipsnio 2 dalies c punktas galioja laikantis toki? išim?i? ir s?lyg?:

<…>

4)

Asmeniui, pagal darbo sutart? dirban?iam laive, plaukiojan?iame su valstyb?s nar?s v?liava, ir gaunan?iam atlyginim? už š? darb? iš ?mon?s ar asmens, kurios b?stin? [buvein?] juridiškai ?registruota arba veiklos [kurio gyvenamoji] vieta yra kitos valstyb?s nar?s teritorijoje, taikomi pastarosios valstyb?s teis?s aktai, jeigu asmuo gyvena tos valstyb?s teritorijoje; ?mon? ar asmuo, mokantis atlyginim?, taikant min?tuosius teis?s aktus, laikomas darbdaviu.“

14

Pagal šio reglamento 15 straipsn? „Savanoriško ar pasirinkto nuolatinio draudimo taisykl?s“:

„1. 13–14d straipsniai netaikomi savanoriškam draudimui ar pasirinktam nuolatiniam draudimui, jeigu vienos iš 4 straipsnyje nurodyt? sri?i? atžvilgiu bet kurioje valstyb?je nar?je yra tik viena savanoriškojo draudimo sistema.“

2. Jeigu taikant dviej? ar daugiau valstybi? nari? teis?s aktus draudimas sutampa:

—

pagal privalomo draudimo sistem? ir vien? ar daugiau savanoriškojo ar neprivalomo nuolatinio draudimo sistemas, atitinkamam asmeniui taikoma tiktai privalomojo draudimo sistema;

<…>“

15

1999 m. birželio 21 d. Liuksemburge pasirašyto Europos bendrijos bei jos valstybi? nari? ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo d?l laisvo asmen? jud?jimo, patvirtinto Europos bendrijos vardu 2002 m. balandžio 4 d. Tarybos ir Komisijos sprendimu 2002/309/EB (Euratomas) d?l bendradarbiavimo mokslo ir technologij? srityje susitarimo (OL L 114, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 11 sk., 41 t., p. 89; toliau – EB-Šveicarijos susitarimas), 8 straipsnyje numatyta:

„Pagal II pried? Susitarian?iosios Šalys parengia nuostatas d?l socialin?s apsaugos sistem? suderinimo, vis? pirma tur?damos tiksl?:

a)

užtikrinti, kad b?t? taikomos vienodos s?lygos;

b)

apibr?žti taikytinus ?statymus;

c)

suderinti visus laikotarpius, ? kuriuos atsižvelgiama susijusi? šali? nacionaliniuose ?statymuose, tam, kad b?t? galima ?gyti ir užtikrinti teis? gauti pašalpas bei tokias pašalpas apskai?iuoti;

d)

mok?ti pašalpas asmenims, nuolat gyvenantiems [Susitarian?i?j? Šali?] teritorijoje;

e)

skatinti valdžios organ? ir institucij? tarpusavio administracin? param? bei bendradarbiavim?.“

16

Pagal EB-Šveicarijos susitarimo II priedo d?l socialin?s apsaugos sistem? koordinavimo 1 straipsn?:

„1. Susitarian?iosios Šalys susitaria socialin?s apsaugos sistem? derinimo srityje tarpusavyje taikyti susitarimo pasirašymo momentu galiojan?ius ir šio priedo A skirsniu iš dalies pakeistus Bendrijos teis?s aktus, ? kuriuos daroma nuoroda, arba jiems lygiavertes normas.

2. Teis?s aktuose, ? kuriuos pateikiama nuoroda šio priedo A skirsnyje, minima s?voka „valstyb?s nar?s“ apima valstybes, kurioms taikomi min?ti [Bendrijos] teis?s aktai, ir Šveicarij?.“

17

Min?to priedo A skirsnyje daroma nuoroda ? Reglament? Nr. 1408/71.

18

Pažym?tina, kad Reglamentas Nr. 1408/71 buvo pakeistas 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 883/2004 d?l socialin?s apsaugos sistem? koordinavimo (OL L 166, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 5 sk., 5 t., p. 72), kuris prad?tas taikyti nuo 2010 m. geguž?s 1 d. (nuo tos dienos Reglamentas Nr. 1408/71 panaikinamas). EB-Šveicarijos susitarimo II priedas buvo pakeistas 2012 m. kovo 31 d. Jungtinio komiteto, ?steigto pagal Europos bendrijos bei jos valstybi? nari? ir Šveicarijos Konfederacijos susitarim? d?l laisvo asmen? jud?jimo, Sprendimu Nr. 1/2012, kuriuo pakei?iamas to Susitarimo II priedas d?l socialin?s apsaugos sistem? koordinavimo (OL L 103, p. 51), ?sigaliojusiu nuo 2012 m. balandžio 1 dienos. Min?tame priede dabar daroma nuoroda ? Reglament? Nr. 883/2004. Vis d?lto aplinkyb?ms, kurios susiklost? prieš ?sigaliojant šiam sprendimui, tebetaikomas Reglamentas Nr. 1408/71; remiantis Reglamento Nr. 883/2004 90 straipsnio 1 dalimi, Reglamentas Nr. 1408/71 lieka galioti ir turi teisin? gali? ?gyvendinant, be kit?, EB-Šveicarijos

susitarim? tol, kol šis susitarimas nebus pakeistas, o pagal to susitarimo II priedo A skirsnio 3 punkt? su pakeitimais, ir toliau daroma nuoroda ? Reglament? Nr. 1408/71, „kai nagrin?jami praeityje buv? atvejai“.

Nyderland? teis?

19

Iš sprendimo pateikti prašym? priimti prejudicin? sprendim? matyti, kad pagal Nyderland? teis?s aktus d?l bendrosios socialinio draudimo sistemos Nyderlanduose pagal darbo sutart? dirbantys darbuotojai, remiantis bendr?ja taisykle, turi b?ti privalomai apdrausti pagal skirtingas šios sistemos šakas. Išimtiniais atvejais, vadovaujantis 1999 m. Nutarimo d?l asmen?, kurie turi b?ti draudžiami privalomuoju socialiniu draudimu, skai?iaus padidinimo ir apribojimo (Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999), 12 straipsnio 1 dalimi, asmuo nedraudžiamas tokiu draudimu, jeigu nepertraukiam? mažiausiai trij? m?nesi? laikotarp? dirba ne Nyderlanduose, nebent jis dirba Nyderlanduose ?sisteigusiam darbdaviui. Kaip paaiškino Nyderland? vyriausyb?, tuo klausimu Nutarime d?l privalomojo j?roje dirban?i? asmen? draudimo (Besluit verzekeringspflicht zeevarenden) nustatyta, kad valstyb?je nar?je gyvenan?iam j?reiviui, dirban?iam su tre?iosios valstyb?s, t. y. kuri n?ra 1992 m. geguž?s 2 d. Europos ekonomin?s erdv?s susitarimo (OL L 1, 1994, p. 3) šalis, v?liava plaukiojan?iame laive, ta?iau ?darbintam Nyderlanduose ?sisteigusios ?mon?s, taikytini Nyderland? teis?s aktai d?l pagal darbo sutart? dirban?i? darbuotoj? socialinio draudimo.

Pagrindin? byla ir prejudiciniai klausimai

20

Nyderlanduose gyvenantis šios šalies pilietis L. Kik 2004 m. dirbo su Panamos v?liava plaukiojan?iame vamzdži? klotuve. Iki 2004 m. geguž?s 31 d. jis buvo ?darbintas Nyderlanduose ?sisteigusios bendrov?s ir apdraustas pagal šios valstyb?s nar?s bendr?j? socialinio draudimo sistem?. Nuo t? pa?i? met? birželio 1 d. j? ?darbino Šveicarijoje ?sisteigusi bendrov? tai pa?iai veiklai. Jo darbo užmokestis ir toliau apmokestintas Nyderland? pajam? mokes?iu. Nyderland? teis?s aktuose numatyta, kad asmuo nebedraudžiamas pagal bendr?j? socialinio draudimo sistem?, jeigu nepertraukiam? mažiausiai trij? m?nesi? laikotarp? dirba ne Nyderlanduose darbdaviui, kuris n?ra ?sisteig?s toje valstyb?je nar?je.

21

Esminis klausimas, kuris kyla pagrindin?je byloje, ar, atsižvelgiant ? Reglament? Nr. 1408/71, laikotarpiu nuo 2004 m. birželio 1 d. iki 2004 m. rugpj??io 24 d. L. Kik prival?jo mok?ti Nyderland? socialinio draudimo ?mokas. Tuo laikotarpiu laivas, kuriame jis dirbo, nepertraukiamai buvo tre?iosios valstyb?s kontinentiniame šelfe, tarptautiniuose vandenyse ir tam tikr? valstybi? nari? kontinentiniuose šelfuose (Nyderland? ir Jungtin?s Karalyst?s).

22

L. Kik teigia, kad, remiantis Reglamentu Nr. 1408/71, tuo laikotarpiu jis netur?jo b?ti draudžiamas pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem?.

23

Hoge Raad der Nederlanden (Aukš?iausiasis Teismas) gavo L. Kik kasacin? skund? d?l galutin?s instancijos teismo sprendimo, kuriuo pripažinta, kad jis privalo sumok?ti Nyderland? socialinio draudimo ?mokas už nagrin?jam? period?.

24

Šis teismas vis? pirma klausia, ar min?tas reglamentas taikytinas tik migruojantiems darbuotojams, ir, jei taip, ar L. Kik gali b?ti laikomas tokiu darbuotoju, atsižvelgiant ? vietas, kur nepertraukiamai jis dirbo per gin?ijam? laikotarp?, turint omenyje laivo, kuriame jis dirbo, specifik?, taip pat jo kvalifikavim? pagal J?r? teis?s konvencij? ir prireikus – tiest? vamzdyn? paskirt?.

25

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar laikotarpiu, kuriuo atitinkamas laivas buvo Nyderland? arba Jungtin?s Karalyst?s kontinentiniame šelfe, turi b?ti laikoma, kad L. Kik dirbo ši? valstybi? nari? teritorijoje. Nuo atsakymo ? š? klausim? priklausys, ar reik?s konstatuoti, kad vis? gin?ijam? laikotarp? arba didži?j? jo dal? suinteresuotasis asmuo dirbo ne S?jungos teritorijoje ir negali b?ti laikomas migruojan?iu darbuotoju d?l savo statuso, patenkan?io ? Reglamento Nr. 1408/71 ratione personae taikymo srit?.

26

Vis d?lto remdamasis Sprendimu Aldewereld (C?60/93, EU:C:1994:271) prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas tvirtina, kad net jeigu profesin? veikla vykdoma ne S?jungos teritorijoje, d?l gana glaudaus ryšio su ta teritorija reikia taikyti šio reglamento II antraštin?s dalies nuostatas darbuotojui, kuris yra valstyb?s nar?s pilietis.

27

Šiuo atžvilgiu jis mano, kad galima rasti svarbi? s?sajos veiksni? tiek su Šveicarijos Konfederacija – valstybe, kuri turi b?ti prilyginama valstybei narei siekiant taikyti min?t? reglament? (darbdavio ?sisteigimo vieta), tiek su S?jungos teritorija (pajam? mokes?io mok?jimas Nyderlanduose, taip pat darbas Nyderland? ir Jungtin?s Karalyst?s teritorijoje, jeigu pagrindin?je byloje nagrin?jamas darbas vamzdži? klotuve, kai jis yra šioms valstyb?s priklausan?iame kontinentiniame šelfe, prilyginamas darbui j? teritorijoje). Vis d?lto jei pastar?j? fakt? laikysime reikšmingu, reikia sužinoti, ar ? j? b?tina atsižvelgti tik kalbant apie laikotarp?, kai laivas vykd? veikl? toms valstyb?ms nar?ms priklausian?iame kontinentiniame šelfe, ar apie vis? gin?ijam? laikotarp?, o tai gali priklausyti nuo aplinkyb?s, ar tai buvo suplanuota iš pradži?, ar ne.

28

Darant prielaid?, kad L. Kik patenka ? Reglamento Nr. 1408/71 ratione personae taikymo srit?, tod?l, siekiant nustatyti taikytinus socialin?s apsaugos teis?s aktus, reikia vadovautis jo II antraštin?je dalyje esan?iomis taisykl?mis, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui kyla klausimas, kuri taisykl? yra reikšminga.

29

Jo manymu, darbo vieta yra svarbus veiksnys, tod?l šiuo atžvilgiu taip pat b?tina žinoti, ar darbas pagal darbo sutart? vamzdži? klotuve valstyb?s nar?s kontinentiniame šelfe turi b?ti prilyginamas darbui šios valstyb?s nar?s teritorijoje.

30

Atsakius neigiamai, neb?t? taikoma n? viena II antraštin?je dalyje nustatyta taisykl?. Kadangi b?t? nepriimtina, kad darbuotojui, patenkan?iam ? Reglamento Nr. 1408/71 taikymo srit?, neb?t? taikoma n? viena socialinio draudimo sistema, reik?t? nustatyti reikšmingiausi? ryšio element?. Nagrin?jamu atveju reikia atmesti darbuotojo gyvenam?j? viet?, nesant duomen?, kad tarp jos ir darbo santyki? egzistuoja koks nors ryšys. Tas pats pasakytina ir apie specialist? pajam? apmokestinimo viet?, nes Reglamente Nr. 1408/71 ? š? element? visiškai neatsižvelgiama. Vadovaujantis atmetimo principu, ypating? svarb? tur?t? darbdavio ?sisteigimo vieta, ir šiuo klausimu nuorod? galima rasti Sprendime Aldewereld (EU:C:1994:271).

31

Darydamas prielaid?, kad darbas pagal darbo sutart? vamzdži? klotuve valstyb?s nar?s kontinentiniame šelfe turi b?ti prilyginamas darbui šios valstyb?s nar?s teritorijoje, Hoge Raad der Nederlanden mato du ?manomus problemos sprendimo b?dus.

32

Pirmuoju atveju reik?t? remtis Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta taisykle, kurioje daroma nuoroda ? darbo vietos teis?s aktus, t. y. reik?t? taikyti Nyderland? ir Jungtin?s Karalyst?s teis?s aktus laikotarpiais, kai darbas laikomas atliktu kiekvienos iš ši? valstybi? nari? teritorijoje, papildomai taikant Šveicarijos teis?s aktus d?l šio sprendimo 30 punkte nurodyt? motyv?.

33

Antruoju atveju laikytina, kad paprastai darbas atliktas keli? valstybi? nari? teritorijoje, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 14 straipsnio 2 punkt?, tod?l turi b?ti taikoma šio 2 punkto b papunk?io i ?traukos pirmo atvejo taisykl?, pagal kuri? reikia pasirinkti gyvenamosios vietos valstyb?s nar?s ?statym?, jeigu toje valstyb?je buvo vykdyta dalis veiklos.

34

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo manymu, aplinkyb?, kad, atsižvelgiant ? Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio pavadinim?, tame straipsnyje ?tvirtintos specialios taisykl?s taikomos pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims, išskyrus j?reivius, gali nieko nereikšti, nes šio reglamento 14 b straipsnyje, kur nustatytos specialios taisykl?s j?reiviams, n?ra n? vienos šiuo atveju taikytinos nuostatos.

35

Ta?iau jam kyla klausimas, kaip reik?t? atskirti š? atvej? nuo to, kai pagal darbo sutart? veikla iš pradži? vykdoma vienoje valstyb?je nar?je, paskui kitoje, t. y. kai susiklosto Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta situacija, nes iš ties? tas pats asmuo negali tuo pa?iu metu dirbti dviejose skirtingose vietose. Tod?l šio reglamento 14 straipsnio 2 dalies fraz? „[paprastai] [d]viej? ar daugiau valstybi? nari? teritorijoje pagal darbo sutart? dirban?iam“ taip pat reiškia veikl?, kuri vykdoma nepertraukiamai keli? valstybi? nari? teritorijoje. Vis d?lto per griežtas aiškinimas b?t? nepalankus darbuotoj? jud?jimo laisvei, nes tai reikšt?, kad darbuotojams, kuri? neapima to 14 straipsnio 2 punkto speciali taisykl?, b?t? taikomas min?to reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punktas ir d?l to dažnai keist?si jiems taikytini teis?s aktai.

36

Šiomis aplinkyb?mis Hoge Raad der Nederlanden nutar? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1.

a)

Ar taisykl?s d?l Reglamento Nr. 1408/71 ratione personae taikymo asmenims srities ir taisykl?s, kurios nustato teritorin? šio reglamento II antraštin?s dalies priskyrimo taisykli? taikymo srit?, reikia aiškinti taip, kad šios priskyrimo taisykl?s taikytinos tokiu atveju, kaip nagrin?jamasis šioje byloje, kai Nyderlanduose gyvenantis darbuotojas, turintis Nyderland? pilietyb? ir anks?iau draustas privalomuoju draudimu Nyderlanduose; pasamdytas dirbti j?reiviu Šveicarijoje ?sisteigusio darbdavio; dirbo su Panamos v?liava plaukiojan?iame vamzdži? klotuve; ir kuris iš pradži? dirbo ne S?jungos teritorijoje (maždaug tris savaites Jungtini? Valstij? kontinentiniame šelfe ir maždaug dvi savaites tarptautiniuose vandenyse), o v?liau Nyderland? (maždaug m?nesio ir savait?s laikotarpiais) ir Jungtin?s Karalyst?s (apie savait?) kontinentinio šelfo dalyse; kai už tai gautos pajamos apmokestinamos Nyderland? pajam? mokes?iu?

b)

Jeigu atsakymas b?t? teigimas, ar Reglamentas Nr. 1408/71 taikomas tik dienomis, kai mokes?i? mok?tojas dirba S?jungos valstyb?s nar?s teritorijoje, ar ir ankstesniu laikotarpiu, kai jis dirbo kitur, ne S?jungos teritorijoje?

2.

Jeigu Reglamentas Nr. 1408/71 taikytinas tokiam darbuotojui, kaip apib?dintasis, kurios valstyb?s (ar valstybi?) teis?s aktus reikia taikyti pagal reglament??“

D?l prejudicini? klausim?

D?l pirmojo klausimo

37

Pirmuoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia sužinoti, ar Reglamentas Nr. 1408/71 aiškintinas taip, kad pagal darbo sutart? dirbantis darbuotojas, kaip antai L. Kik, kuris turi gyvenamosios vietos valstyb?s nar?s pilietyb? ir ten yra apmokestinamos jo pajamos, dirba su tre?iosios valstyb?s v?liava plaukiojan?iame vamzdži? klotuve, naviguojan?iame skirtingose pasaulio vietose, be kita ko, tam tikroms valstyb?ms nar?ms priklausan?iame kontinentiniame šelfe, ir kur? prieš tai buvo ?darbinusi jo gyvenamosios vietos valstyb?je nar?je ?sisteigusi ?mon?, paskui jis pakeit? darbdav? ir nuo tada dirba Šveicarijoje ?sisteigusiai ?monei, ta?iau toliau gyvena toje pa?ioje valstyb?je nar?je ir plaukioja tame pa?iame laive, patenka ? šio reglamento ratione personae taikymo srit??

38

Šiuo klausimu nurodytina, kad, pirma, pagal Reglamento Nr. 1408/71 2 straipsnio 1 dal? šis reglamentas, be kita ko, taikomas pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims, kuriems yra taikomi ar buvo taikomi vienos ar keli? valstybi? nari? teis?s aktai ir kurie yra vienos iš valstybi? nari? pilie?iai.

39

Iš nutarties d?l prašymo priimti prejudicin? sprendim? matyti, kad taip buvo L. Kik atveju pagrindin?je byloje nagrin?jamu laikotarpiu. Jis yra Nyderland? pilietis ir tuo laikotarpiu buvo draustas pagal Nyderland? bendr?j? socialinio draudimo sistem?, nes jo gyvenamoji vieta buvo toje valstyb?je nar?je. Be to, nors gin?as pagrindin?je byloje susij?s su klausimu, ar L. Kik min?tu laikotarpiu tur?jo b?ti taikomi Nyderland?, ar Šveicarijos teis?s aktai, vis d?lto negin?ijama, kad jam tur?jo b?ti taikytini vienos ar kitos iš ši? šali? teis?s aktai.

40

Antra, konstatuotina, kad darbo vamzdži? klotuve negalima prilyginti vienos valstyb?s nar?s teritorijoje atliekamam darbui, kai tas laivas yra šios valstyb?s nar?s kontinentiniame šelfe.

41

Iš ties? pagal J?r? teis?s konvencijos 79 straipsnio 4 dal? pakrant?s valstyb? nar? turi jurisdikcij? tik kabeliams ar vamzdynams, paklotiems arba naudojamiems tyrin?jant kontinentin? šelf? arba eksploatuojant jo išteklius, ir ji neapima laivo, kuris kloja tuos kabelius ar vamzdynus. Beje, toks laivas negali b?ti prilygintas „dirbtinei salai“, „?renginiui“ ar „statiniui“, esantiems jos kontinentiniame šelfe, kaip tai suprantama pagal šios konvencijos 80 straipsn?. Bet kuriuo atveju iš nutarties d?l prašymo priimti prejudicin? sprendim? nematyti, kad laivo, kuriame L. Kik dirbo laikotarpiais, kai jis buvo tam tikr? valstybi? nari? kontinentiniame šelfe, pakloti vamzdynai buvo skirti kontinentiniam šelfui tyrin?ti ar eksploatuoti jo išteklius.

42

Vis d?lto esant tokiai situacijai, kaip antai L. Kik, vien išvada, kad darbo vamzdži? klotuve negalima prilyginti vienos valstyb?s nar?s teritorijoje atliekamam darbui, net jeigu tas laivas yra šios valstyb?s nar?s kontinentiniame šelfe, negali paneigti to, kad taikytinas Reglamentas Nr. 1408/71. Iš ties? vien aplinkyb?s, jog darbuotojas dirba ne S?jungos teritorijoje, nepakanka tam, kad neb?t? taikomos S?jungos taisykl?s d?l laisvo darbuotoj? jud?jimo, jei darbo santyki? ryšis su ta teritorija yra ir toliau pakankamai glaudus (Sprendimo Aldewereld, EU:C:1994:271, 14 punktas).

43

Šiuo atžvilgiu remiantis Teisingumo Teismo praktika, pakankamai glaudus aptariam? darbo santyki? ryšys su S?jungos teritorija matyti iš aplinkyb?s, kad S?jungos pilietis, gyvenantis valstyb?je nar?je, buvo ?darbintas kitoje valstyb?je nar?je ?sisteigusios ?mon?s, kurios naudai vykd? savo veikl? (šiuo klausimu žr. Sprendimo Petersen, C?544/11, EU:C:2013:124, 42 punkt?).

44

Kaip savo išvados 40 punkte pažym?jo generalinis advokatas, pagrindin?je byloje nagrin?jamu laikotarpiu L. Kik darbui b?dingi tam tikri s?sajos su Nyderland? Karalyst?s teritorija ir su Šveicarijos Konfederacijos, kuri prilyginta valstybei narei siekiant taikyti Reglament? Nr. 1408/71, teritorija elementai. Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad L. Kik gyveno Nyderlanduose, o jo darbdavys buvo ?sisteig?s Šveicarijoje.

45

Atsižvelgiant ? tai, kas išd?styta, ? pirm?j? klausim? reikia atsakyti, kad Reglamentas Nr. 1408/71 aiškintinas taip, kad pagal darbo sutart? dirbantis darbuotojas, kaip antai L. Kik, kuris turi gyvenamosios vietos valstyb?s nar?s pilietyb? ir ten yra apmokestinamos jo pajamos, dirba su tre?iosios valstyb?s v?liava plaukiojan?iame vamzdži? klotuve, naviguojan?iame skirtingose pasaulio vietose, be kita ko, tam tikroms valstyb?ms nar?ms priklausan?iame kontinentiniame šelfe, ir kur? prieš tai buvo ?darbinusi jo gyvenamosios vietos valstyb?je nar?je ?sisteigusi ?mon?, paskui jis pakeit? darbdav? ir nuo tada dirba Šveicarijoje ?sisteigusiai ?monei, ta?iau toliau gyvena toje pa?ioje valstyb?je nar?je ir plaukioja tame pa?iame laive, patenka ? šio reglamento ratione personae taikymo srit?.

D?l antrojo klausimo

46

Antruoju klausimu, užduotu tuo atveju, jei Reglamentas Nr. 1408/71 b?t? taikomas tokiam darbuotojui, kaip antai L. Kik, taigi, ? kur? reikia atsakyti, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas teiraujasi, kurie teis?s aktai taikytini tokiam darbuotojui remiantis šio reglamento II antraštin?s dalies nuostatomis d?l taikytin? nacionalin?s teis?s akt? nustatymo.

47

Šiuo atžvilgiu primintina, kad kai asmuo patenka ? Reglamento Nr. 1408/71 ratione personae taikymo srit?, kaip ji apibr?žta jo 2 straipsnyje, iš esm?s taikytina šio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje ?tvirtinta taisykl? d?l vienos valstyb?s nar?s teis?s taikymo ir taikytini nacionalin?s teis?s aktai nustatomi pagal šio reglamento II antraštin?s dalies nuostatas (Sprendimo Aldewereld, EU:C:1994:271, 10 punktas).

48

Šio sprendimo 11 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad n? viena iš šios II antraštin?s dalies nuostat? tiesiogiai nereglamentuoja tokios situacijos, kai darbuotoj? pasamdo S?jungos ?mon?, bet jis nevykdo jokios veiklos S?jungos teritorijoje, nes dirba tik tre?iosios valstyb?s teritorijoje.

49

Šiam atvejui reik?t? prilyginti ir t?, kai darbuotoj? pasamdo S?jungos ?mon? tam, kad jis dirbt? su tre?iosios valstyb?s v?liava plaukiojan?iame laive.

50

Taip yra, nepaisant to, kad v?lesniu nei nagrin?jamame sprendime reikšmingu laikotarpiu buvo ?trauktas Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies f punktas, pagal kur? asmeniui, kuriam nustoja galioj? valstyb?s nar?s teis?s aktai, kol bus prad?ti taikyti kitos valstyb?s nar?s teis?s aktai pagal kit? iš šio reglamento II antraštin?s dalies nuostat?, taikomi valstyb?s nar?s, kurios

teritorijoje jis gyvena, teis?s aktai.

51

Šiuo klausimu primintina, kad aplinkyb? d?l vienos valstyb?s nar?s teis?s akt? nebetaikymo yra šios nuostatos taikymo s?lyga ir kad joje pa?ioje nenustatyta s?lyg?, pagal kurias nustoja b?ti taikomi valstyb?s nar?s teis?s aktai (žr. Sprendimo Komisija / Belgija, C?347/98, EU:C:2001:236, 31 punkt?). Kaip, be kita ko, Teisingumo Teismas nurod? Sprendimo van Pommeren-Bourgondiën (C?227/03, EU:C:2005:431) 33 punkte, b?tent kiekvienos valstyb?s nar?s teis?s aktuose turi b?ti nustatytos šios s?lygos.

52

Iš ties?, kaip patikslinta 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatan?io Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ?gyvendinimo tvark? (OL L 74, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 5 sk., 1 t., p. 83), iš dalies pakeisto ir atnaujinto Reglamentu Nr. 118/97, 10b straipsnyje, data ir s?lygos, pagal kurias valstyb?s nar?s teis?s aktai nebetaikomi reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punkte nurodytam asmeniui, nustatomos pagal t? teis?s akt? nuostatas.

53

Ta?iau pagal Nyderland? teis? šios valstyb?s nar?s socialin?s apsaugos srities teis?s aktai buvo taikomi L. Kik per vis? gin?ijam? laikotarp?. Kadangi s?lyga d?l valstyb?s nar?s teis?s akt? nebetaikymo n?ra ?vykdyta, Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies f punktas netaikomas esant tokiai situacijai, kaip nagrin?jamoji pagrindin?je byloje.

54

Tod?l darytina išvada, kad jeigu darbo santykiai yra pakankamai glaudžiai susij? su S?jungos teritorija, taikytini teis?s aktai nustatomi remiantis Reglamento Nr. 1408/71 II antraštin?s dalies nuostatomis, bet kitomis nei šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies f punktas.

55

Kaip konstatuota šio sprendimo 44 punkte, esant tokiai situacijai kaip L. Kik egzistuoja pakankamai glaudus ryšys su S?jungos teritorija.

56

Norint nustatyti, kurie teis?s aktai taikytini pagal Reglament? Nr. 1408/71, konstatuotina, kad negalima remiantis analogija taikyti šio reglamento 13 straipsnio 2 dalies c punkte ?tvirtintos bendros taisykl?s, pagal kuri? j?reivi? atveju nurodomi tos valstyb?s nar?s teis?s aktai, su kurios v?liava laivas plaukioja, nes nagrin?jamu atveju asmuo dirba su tre?iosios valstyb?s v?liava plaukiojan?iame laive.

57

Panašiu atveju Teisingumo Teismas jau nusprend?, kad taikytinus teis?s aktus reikia nustatyti remiantis šio reglamento II antraštin?s dalies nuostatomis, atsižvelgiant ? atitinkamos situacijos ir valstybi? nari? teis?s akt? ryšio elementus (žr. Sprendimo Aldewereld, EU:C:1994:271, 20 punkt?).

58

Nagrin?jamu atveju, kaip ir esant Sprendime Aldewereld (EU:C:1994:271, 21 punktas) aptartai

situacijai, vieninteliai ryšio su valstyb?s nar?s ar jai prilygintos valstyb?s teis?s aktais elementai yra darbuotojo gyvenamoji vieta ir darbdavio ?sisteigimo vieta. Kaip Teisingumo Teismas konstatavo šio sprendimo 22 punkte, remiantis Reglamento Nr. 1408/71 sistema, darbuotojo gyvenamosios vietos valstyb?s nar?s teis?s akt? taikymas laikytinas papildoma taisykle, kuri taikytina tik tuo atveju, jeigu šie teis?s aktai susij? su darbo santykiais. Tad kai darbuotojas negyvena vienos iš valstybi? nari?, kur jis dirba, teritorijoje, paprastai taikytini darbdavio buvein?s ar gyvenamosios vietos ?statymai.

59

Esant pagrindin?je byloje nagrin?jamai situacijai ši? išvad? patvirtina Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 2 dalies a punkto pirmas sakinys, šio reglamento sistemos nurodomoji nuostata, kalbant apie asmenis, kurie atlieka darb?, iš esm?s neturint? pastovios vietos, vykdom? tokiomis s?lygomis, kuriomis jo atlikimas negali b?ti susietas su konkre?ia vieta, pagal kuri? šiems asmenims taikytini darbdavio buvein?s valstyb?s nar?s teis?s aktai.

60

Iš ties?, nors šioje nuostatoje, kaip matyti iš jos pavadinimo, ?tvirtintos taisykl?s taikomos kitiems nei j?reiviai asmenims, pagrindin?je byloje nagrin?jama situacija, t. y. kai pagal darbo sutart? darbuotojas dirba ne S?jungos teritorijoje, su tre?iosios valstyb?s v?liava plaukiojan?iame laive, yra panaši ? t? asmen?, kurie tiesiogiai nurodyti min?toje nuostatoje, nes nei valstyb?, su kurios v?liava plaukioja laivas, nei darbo vieta nesusijusi su vienos valstyb?s nar?s teis?s aktais.

61

Tod?l tokiam darbuotojui kaip L. Kik taikytini valstyb?s nar?s ar jai prilygintos valstyb?s, kurioje š? darbuotoj? ?darbinusi ?mon? turi savo buvein?, teis?s aktai.

62

Vis d?lto atsižvelgiant ? tai, kad Teisingumo Teismas neturi informacijos, kokia draudimo sistema numatyta Šveicarijos teis?s aktuose, ir ? tai, kad pagal Nyderland? teis?s aktus Nyderland? teis? reglamentuoja tokio darbuotojo kaip L. Kik situacij? pagrindin?je byloje nagrin?jamu laikotarpiu ir numato, kad toks darbuotojas turi b?ti apdraustas pagal privalomojo draudimo sistem?, pažym?tina, jog Reglamento Nr. 1408/71 15 straipsnio 2 dalies pirmoje ?traukoje nustatyta, kad jeigu taikant keli? valstybi? nari?, kurioms prilyginta Šveicarijos Konfederacija, teis?s aktus sutampa draudimas pagal privalomojo draudimo sistem? ir savanoriškojo draudimo sistem?, atitinkamam asmeniui taikoma tiktai privalomojo draudimo sistema.

63

Tuo atveju, kai vadovaujantis Reglamentu Nr. 1408/71 taikomuose darbdavio ?sisteigimo valstyb?s teis?s aktuose nenumatytas tokio darbuotojo kaip L. Kik draudimas pagal joki? socialin?s apsaugos sistem?, reik?t? taikyti tokio darbuotojo gyvenamosios vietos valstyb?s nar?s teis?s aktus. Iš ties? primintina, kad šio reglamento II antraštin?s dalies nuostatomis taip pat siekiama užkirsti keli? situacijai, kai asmenys, kurie patenka ? šio reglamento taikymo srit?, neapdraudžiami socialiniu draudimu d?l to, kad jiems netaikytini jokie teis?s aktai (Sprendimo van Pommeren-Bourgondiën, EU:C:2005:431, 34 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

64

Atsižvelgiant ? tai, kas pasakyta, ? antr?j? klausim? reikia atsakyti: Reglamento Nr. 1408/71 II antraštin?s dalies nuostatos d?l taikytin? nacionalin?s teis?s akt? nustatymo turi b?ti aiškinamos

taip, kad valstyb?s nar?s arba Šveicarijos Konfederacijos, t. y. valstyb?s, kuri prilyginta valstybei narei siekiant taikyti š? reglament?, pilie?iui, kuris pagal darbo sutart? dirba su tre?iosios valstyb?s v?liava plaukiojan?iame laive ne S?jungos teritorijoje, ?skaitant valstyb?s nar?s kontinentin? šelf?, ir kuris ?darbintas Šveicarijos Konfederacijos teritorijoje ?sisteigusios ?mon?s, taikytini jo darbdavio ?sisteigimo valstyb?s teis?s aktai. Ta?iau pagrindin?je byloje susiklos?iusiomis aplinkyb?mis, jeigu vadovaujantis min?tu reglamentu taikant tuos teis?s aktus šis pilietis b?t? apdraustas pagal savanorišk?j? draudimo sistem? arba neb?t? apdraustas pagal joki? socialin?s apsaugos sistem?, jam tur?t? b?ti taikomi jo gyvenamosios vietos valstyb?s teis?s aktai.

D?l bylin?jimosi išlaid?

65

Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1.

1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 d?l socialin?s apsaugos sistem? taikymo pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir j? šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeistas ir atnaujintas 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, iš dalies pakeistu 1999 m. vasario 8 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 307/1999, aiškintinas taip, kad pagal darbo sutart? dirbantis darbuotojas, kaip antai L. Kik, kuris turi gyvenamosios vietos valstyb?s nar?s pilietyb? ir ten yra apmokestinamos jo pajamos, dirba su tre?iosios valstyb?s v?liava plaukiojan?iame vamzdži? klotuve, naviguojan?iame skirtingose pasaulio vietose, be kita ko, tam tikroms valstyb?ms nar?ms priklausan?iame kontinentiniame šelfe, ir kur? prieš tai buvo ?darbinusi jo gyvenamosios vietos valstyb?je nar?je ?sisteigusi ?mon?, paskui jis pakeit? darbdav? ir nuo tada dirba Šveicarijoje ?sisteigusiai ?monei, ta?iau toliau gyvena toje pa?ioje valstyb?je nar?je ir plaukioja tame pa?iame laive, patenka ? Reglamento Nr. 1408/71, iš dalies pakeisto ir atnaujinto Reglamentu Nr. 118/97, iš dalies pakeistu 1999 m. Reglamentu Nr. 307/1999, ratione personae taikymo srit?.

2.

Reglamento Nr. 1408/71 II antraštin?s dalies nuostatos d?l taikytin? nacionalin?s teis?s akt? nustatymo turi b?ti aiškinamos taip, kad valstyb?s nar?s arba Šveicarijos Konfederacijos, t. y. valstyb?s, kuri prilyginta valstybei narei siekiant taikyti š? reglament?, pilie?iui, kuris pagal darbo sutart? dirba su tre?iosios valstyb?s v?liava plaukiojan?iame laive ne S?jungos teritorijoje, ?skaitant valstyb?s nar?s kontinentin? šelf?, ir kuris ?darbintas Šveicarijos Konfederacijos teritorijoje ?sisteigusios ?mon?s, taikytini jo darbdavio ?sisteigimo valstyb?s teis?s aktai. Ta?iau pagrindin?je byloje susiklos?iusiomis aplinkyb?mis, jeigu vadovaujantis min?tu reglamentu taikant tuos teis?s aktus šis pilietis b?t? apdraustas pagal savanorišk?j? draudimo sistem? arba neb?t? apdraustas pagal joki? socialin?s apsaugos sistem?, jam tur?t? b?ti taikomi jo gyvenamosios vietos valstyb?s teis?s aktai.

Parašai.

(*1) Proceso kalba: nyderland?.